SOE

01/10/2026

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيم

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެމްބަރު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އޮނަރަބަލް ޢަބްދުއްރަޙީމް ޢަބްދުﷲ އަށް،

ވެދުން ސަލާމަށްފަހު އެދި ދަންނަވަމެވެ.

"މޯލްޑިވްސް ޕޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް" ގެ ނަމުގައި އަލަށް ކުންފުންޏެއް އުފައްދާފައިވާ

މައްސަލައާ ގުޅޭ

މޯލްޑިވްސް ޕޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އުފެއްދުމާއި، އެ ކުންފުނީގެ މިލްކުވެރިކަމާއި، ފައިނޭންސް ކުރުމާއި އަދި ހިންގުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ ކޮމިޓީ (އެސްއޯއީ ކޮމިޓީ) އަށް ފޮނުވައިދިނުމަށް އެދި އަޅުގަނޑު މި ސިޓީ ހުށަހަޅަމެވެ.

މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ރަސްމީ ވެބްސައިޓްގެ ބިޒްނަސް ރެޖިސްޓްރީން މިހާރު ލިބެން ހުރި މައުލޫމާތުން ބަލާއިރު، މޯލްޑިވްސް ޕޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ރެޖިސްޓްރީކޮށްފައިވަނީ ތިރީގައިވާ ތިން ކުންފުނި ހިއްސާދާރުންގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިގެންނެވެ:

- މޯލްޑިވްސް ޕޯޓްސް ލިމިޓެޑް (އެމްޕީއެލް)؛
- ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕީއެލްސީ (އެސްޓީއޯ)؛ އަދި
- ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް (އެޗްޑީސީ).

ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ތިން ކުންފުންޏެއް ގުޅިގެން ވަކި ކުންފުންޏެއް އުފެއްދުމަކީ ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތާއި، ކުންފުނިތަކުގެ ހިންގުމުގެ އުސޫލުތަކާއި، މަޖިލީހުގެ މުރާޤަބާގައި ޒިންމާދާރުވުމާއި، ދެފުށް ފެންނަ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރުމާ ގުޅޭ މުހިންމު ސުވާލުތަކެއް އުފެދޭ ކަމެކެވެ. ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ ދަށުން މިފަދަ ކުންފުންޏެއް އުފެއްދުމުގެ ގާނޫނީ ހުއްދަ އޮތް ނަމަވެސް، މި ކަންކަމަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމެވެ.

ޚާއްސަގޮތެއްގައި، ތިރީގައިވާ ކަންކަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީން ބަލައިދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީގައި އިހުތިރާމާއެކު އެދެމެވެ:

1. އެމްޕީއެލް، އެސްޓީއޯ އަދި އެޗްޑީސީން މޯލްޑިވްސް ޕޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އުފައްދައި އިންވެސްޓްކުރުމުގައި އަމަލުކޮށްފައިވާ ގާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާއި ކުންފުނިތަކުގެ ބޯޑުން ދީފައިވާ ހުއްދަތައް؛
2. ޕްރައިވެޓައިޒޭޝަން އެންޑް ކޯޕަރޭޓައިޒޭޝަން ބޯޑު (ޕީސީބީ) އާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފައިނޭންސް ނުވަތަ ހުއްދަ ހޯދަންޖެހޭ އެހެން އިދާރާތަކުން ހުއްދަ ހޯދާފައިވޭތޯ؛
3. މި ކުންފުނި އުފެއްދުމާއި އިންވެސްޓްކުރުމަކީ ހިއްސާދާރު ތިން ކުންފުނީގެ ވިޝަނާއި ކޯޕަރޭޓް ޕްލޭންތަކާއި ގުޅުން ހުރިތޯ؛

3683
Dhunau
10:21
1.10.26
F

20:21
1-10-2026

4. ކޮންމެ ހިއްސާދާރު ކުންފުންޏަކުން ދީފައިވާ ނުވަތަ ދޭން އެއްބަސްވެފައިވާ ރައުސްމާލާއި، މުދަލާއި،
ގުދަންޏާއި، ބޯޓާއި، މުވައްޒަފުން އަދި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތަކުގެ ތަފުސީލު؛

5. މި ކުންފުނި އުފެއްދުމަށް ބޭނުމަކުން ނިންމިއިރު ބަލާފައިވާ ވިޔަފާރީގެ މަންފާއާއި ފީސިބިލިޓީ ސްޓަޑީތައް؛

6. މި ކުންފުނި އުފެއްދުމުގައި ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ގާނޫނާއި، ޕީޕީޕީގެ އުސޫލުތަކާއި، މާލިއްޔަތު ގަވާއިދުތަކާއި،
ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ކޯޕަރޭޓް ގަވަރނަންސް އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް
އަމަލުކޮށްފައިވުމެވެ؛

7. ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުން ބޯޑު މެންބަރުން އައްޔަންކުރާ ގޮތާއި، އެބޯޑުގައި މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރުޞަތު އެއްވެސް ކަމެއް
އޮތުމެވެ؛

8. މި ކުންފުނިން މުދަލާއި ހިދުމަތް ގަތުމުގައި (ޕްރޮކިއުމަންޓް) އަމަލުކުރާ އުސޫލުތަކީ ސަރުކާރު ހިއްސާވާ
ކުންފުނިތަކަށް އެއްގޮތް ޢާއްމުކޮށް އުސޫލުތަކެއްކަމެވެ؛

9. މި ކުންފުންޏަކީ ޕީޕީޕީ އާއި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބެލުމުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކުންފުންޏެއްކަމެވެ؛

10. މިފަދަ އޮނިގަނޑެއްގެ ދަށުން ކުންފުނި އުފެއްދުމުގެ ސަބަބުން، ދައުލަތުގެ މުދަލާއި، ފައިސާއި، ދަރަންޏާއި
ޕްރޮކިއުމަންޓް ކަންކަން، ސަރުކާރު ކުންފުނިތަކުން ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ ގޮތް ނިޒާމް ބަޔާންކޮށްފައިވުމެވެ؛ އަދި

11. މިހާރު ހުރި ތިން ކުންފުންޏެއް ގުޅިގެން އިތުރު ކުންފުންޏެއް އުފެއްދުމަކީ، ކުންފުނިތައް މަދުކޮށް، ހިންގުން
ހަރުދަނާކުރުމަށް ސަރުކާރުން ގެންގުޅޭ ސިޔާސަތާ ފުށުއަރާ ކަމެވެ.

އަލަށް މި އުފެއްދި ޕްރައިވެޓް ކުންފުނީގައި ހިއްސާވާ ސަރުކާރުގެ ހިއްސާ ސަތޭކަ ޕިން ކުންފުނިތަކެވެ.
އެހެންކަމުން އެ ކުންފުނިތަކުގެ ހައިސިއްޔަތު ބޭނުންކުރެވޭނެ އަލަށް ޕްރައިވެޓް ކުންފުނީގެ އުފެއްދުމަކީ ދައުލަތުގެ މިލްކު
މުދަލުގެ ތަކެތި ބެލެހެއްޓުމަށް މަސްއޫލިއްޔަތުކުރުމެވެ.

ދައުލަތުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގައި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަކީ ގާނޫނުއަސާސީން
ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު ދިނުމަށް މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ޑިމޮކްރެޓިކް ސިފައެކެވެ. އެހެނީ ކޮމިޓީން މިހާރު ކުރިން ފެށި ވަކި ސަރުކާރު
ކުންފުނިތަކުގެ ހިންގުމާއި މާލީ ކަންކަމާއި ޕްރޮކިއުމަންޓާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު ބަލާފައެވެ. އަދި ދައުލަތުގެ ފައިސާ ޚަރަދުކުރާ
ގޮތް ކަންކަމަކީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ފުރުޞަތު ދައުރު އޮތް ކަންކަމެވެ.

އެހެންކަމުން، އިޤްތިޞާދީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް މި މައްސަލަ އެސެމްބްލީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައިދެއްވުމަށާއި،
ދައުލަތުގެ ވަސީލަތް ހިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭ ބާރުތައް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ބެލުމަށް ފޮނުއްވައިދެއްވުމަށް އަރިހުން އިލްތިމާސްކޮށް
އެދެމެވެ.

މި މައްސަލާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކުންފުނި އުފެއްދި ތާރީޚުން ފެށިގެން، ހިންގާ ގަވާއިދު، ހިއްސާދާރުންގެ
އެއްބަސްވުންތަކާއި، ބޯޑު މީޓިންގތަކާއި، ޕީޕީޕީ އާއި ފައިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ހުށަހެޅުންތަކާއި، ކޯޕަރޭޓް ޕްލޭންތަކާއި، ފީސިބިލިޓީ
ސްޓަޑީތަކާއި، ފައިނޭންސް ކުރި ގޮތުގެ ތަފްސީލު ހުށަހަޅުއްވަން އެދެމެވެ.

މި ތަފާސީލުން އެއްވެސް ގާނޫނާ ނުވަތަ މާލިއްޔަތު ގަވާއިދާ ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓް ގަވަރނަންސް އުސޫލާ ޚިލާފު ކަމެއް ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ، މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވާ ބާރުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށާއި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްއާއި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން ފަދަ އިދާރާތަކަށް ފޮނުވަންޖެހޭ ކަންކަން ފޮނުވައިދިނުމަށް އެދެމެވެ.

މި ހުށަހެޅުމުގެ ބޭނުމަކީ ކުންފުނީގެ ގާނޫނީ ސަލާމަތާއި ނުވަތަ ވަކި މީހެއްގެ އަމަލުތަކާއި ގޮތް ނިންމުމެއް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް، ސަރުކާރުގެ ތިން ކުންފުނީގެ ގުޅިގެން، ދައުލަތުގެ ބޭސް މަސްއޫލިއްޔަތާއި ހޯދަމުން ކުރާ ކުންފުނިތަކުގެ އުފެއްދުމާއި ހަރަކާތްތައް، މިވަގުތު އޮންނަނިވި އިޙުތިރާމްކުރާ ސަޤާފަތި، ދައުލަތުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރާ ގޮތާއި، ޖަވާބުދާރީކުރުވޭނެ ނިޒާމެއް އޮތްކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ އާންމު މަސްލަހަތާ ގުޅިފައިވާ ކަމެކެވެ.

ވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ރައީސް މިކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވައި، މަޖިލީހުގެ ކަމާބެހޭ ކޮމިޓީއަކުން މުރާޖަޢާކޮށް މި މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކޮށް އެދެމެވެ.

30 ސެޕްޓެމްބަރު 2026

ރައްޔިތުންގެ ނާއިބު

އަޙްމަދު ސާބިރު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މާފަންނު ދާއިރާގެ މެންބަރު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ